

Beleidsplan Stichting Anticonceptie Nederland (SAN)

Inleiding

Effectieve geboorteregeling is een grote verworvenheid. Het aantal mensen dat in Nederland anticonceptie toepast is enorm. Er zijn diverse vormen van anticonceptie met verschillende eigenschappen en er komen geregeld nieuwe vormen bij. De behoefte aan betrouwbare anticonceptie met minimale invloed op de (seksuele) gezondheid is groot. Hiermee gepaard gaat een groeiende behoefte aan objectieve en actuele voorlichting over deze verschillende vormen van anticonceptie. Deze behoefte bestaat bij de individuele gebruikers maar ook de medische en paramedische beroepsbeoefenaren.

Voorlichting wordt vaak gegeven door instituten of firma's die op enigerlei wijze betrokken zijn bij een bepaald product. Er is echter behoefte aan volstrekte onafhankelijkheid. Om in deze behoefte te voorzien werd op 4 juli 1997 de Stichting Anticonceptie Nederland opgericht.

Het bestuur van de Stichting Anticonceptie Nederland bestaat uit dr. Rik van Lunsen, voorzitter, dr. Frans Roumen, secretaris, en dr. Piet Scholten, penningmeester. Dr. Rob Beerthuizen is directeur en webmaster, Mevr. Franci Beerthuizen-Vermeulen is manager logistiek.

Wat willen wij?

Objectieve voorlichting geven over allerlei aspecten van de diverse vormen van anticonceptie aan zoveel mogelijk geïnteresseerden op zoveel mogelijke manieren. Hiermee beogen wij de kennis over anticonceptie op een hoger peil te brengen zowel bij publiek als bij de professionele hulpverleners. Hierbij wordt gedacht aan het geven van algemene, maar ook aan individuele adviezen over anticonceptie.

Wat willen we bereiken?

Dat iedere geïnteresseerde in het Nederlandse taalgebied, zowel de individuele gebruiker als de (para)medische beroepsbeoefenaar, op een zo eenvoudig en objectief mogelijke manier kennis kan nemen van allerlei aspecten van de diverse vormen van anticonceptie.

Doelstellingen

- Het actualiseren van de kennis over de diverse vormen van anticonceptie bij de individuele gebruikers maar ook bij de medische en paramedische beroepsbeoefenaren.
- Het stimuleren van het geven van anticonceptie op maat.
- Het bevorderen, coördineren, stimuleren en induceren van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van anticonceptie.

Strategie

De Stichting tracht deze doelstellingen onder meer te verwezenlijken door:

- a. Algemene voorlichting op het gebied van anticonceptie.

- In februari 2002 is de website www.anticonceptie-online.nl online gegaan. Sindsdien hebben ruim 4 miljoen mensen deze site bezocht.
- Er is een voorlichtingsfolder "Anticonceptie: welke methode past het best bij jou" ontwikkeld.
- Regelmatig wordt medewerking verleend aan artikelen in bladen als Yes, Santé, Ouders van nu, Marie Claire, Glamour etc. Ook wordt regelmatig medewerking gegeven aan interviews op landelijke en regionale dagbladen, radio- en TV stations.

b. Voorlichting aan specifieke doelgroepen over anticonceptie op maat.

- Vele tientallen geaccrediteerde bij- en nascholingscursussen werden georganiseerd voor huisartsen, huisartsen in opleiding, gynaecologen, gynaecologen in opleiding, apothekers, doktersassistenten, abortusartsen, gespecialiseerde verpleegkundigen werkzaam in instellingen voor abortus, anticonceptie en seksuele hulpverlening, GGD-artsen en verloskundigen. Tijdens deze cursussen worden als regel ook vaardigheidstrainingen intrauteriene anticonceptie en subcutane insertie van het hormoonstaafje gegeven.

c. Het geven van individuele adviezen inzake anticonceptie aan consument, professional en industrie.

- Individuele adviezen per email (ca. 100 keer per maand) en incidenteel ook per telefoon worden gratis verstrekt aan consumenten en professionals.
- Bij professionals betreft het doorgaans adviezen over behandeling van probleempatiënten.
- De adviezen aan de consument worden in algemene zin gegeven, waarbij regelmatig een bezoek aan huisarts of andere hulpverlener wordt voorgesteld.
- Het geven van adviezen aan de farmaceutische industrie inzake ontwikkeling van nieuwe anticonceptiva worden strikt vertrouwelijk gegeven. Deze adviezen zijn niet gratis.

d. Initiëren en begeleiden van onderzoek inzake anticonceptie.

- Op initiatief van de SAN werd een studie verricht naar de werking van de MAP resulterend in een wetenschappelijke publicatie:
Van der Stege JG, Pahl-van Beest EH, Beerthuizen RJ, van Lunsen RH, Scholten PC, Bogchelman DH. Effects of a preovulatory single low dose of mifepristone on ovarian function. *Eur J Contracept Reprod Health Care* 2006;11:104-8.
- Een onderzoek middels een vragenlijst op de website over de wenselijkheid van vrije verkrijgbaarheid van de morningafterpil (MAP) werd gepresenteerd tijdens het SAN symposium in 2003. Op 1 september 2003 werd een gratis recept voor de MAP op de website gezet, hetgeen geleid heeft tot het zonder recept beschikbaar komen van de MAP in drogist en apotheek eind 2004. De resultaten van aanvullende gegevens over de reden van gebruik van de MAP werden gepresenteerd tijdens een landelijke expertmeeting, georganiseerd door de Rutgers Nisso Groep op verzoek van het Ministerie van Volksgezondheid in het voorjaar 2004.

e. Samenwerking met andere organisaties of instellingen, welke een soortgelijk doel beogen.

- Op dit moment wordt samengewerkt met RutgersWPF, CASA en KNOV voor de ontwikkeling en uitvoering van bij- en nascholingen.

Wat hebben we tot nu toe bereikt en wat willen we in 2015 bereikt hebben?

- Dagelijks bezoeken ca. 1300 personen de website www.anticonceptie-online.nl en dit aantal blijft hoog ondanks de enorme groei van andere informatieve websites over anticonceptie. Het aantal hits is het veelvoudige.

- Het streven is om door het regelmatig maken van updates van deze website bij nieuwe ontwikkelingen dit aantal in stand te houden en zo mogelijk te verhogen.
- De voorlichtingsfolder “Anticonceptie: welke methode past het best bij jou” wordt genoemd als meest onafhankelijke folder op dit gebied. De folder, die in 2010 is geüpdatet, wordt veel aangevraagd en verspreid via huisarts, gynaecoloog, verloskundige, GGD, jongereninformatiepunt, bibliotheek, school en apotheek.
  - Het streven is om door het regelmatig maken van een update van de folder deze unieke positie te behouden en zo mogelijk te vergroten.
- De vrije verkrijgbaarheid van de MAP en het verkrijgen van een gratis recept voor de MAP op de website.
  - Het streven is om deze grote verworvenheid van vrije verkrijgbaarheid van de MAP bij politieke tegenwind te handhaven.
- Medewerking werd verleend aan meerdere studies op het terrein van anticonceptie door een opgebouwde database met vrijwilligers beschikbaar te stellen en oproepen voor deelname aan onderzoek op de website te plaatsen. Tevens werd actief deelgenomen aan enkele fase III studies betreffende hormonale anticonceptiva. In 2010 werd een onderzoek via een vragenlijst op de website gestart naar bijwerkingen bij het gebruik van generieke pil preparaten.
  - Het streven is om voort te gaan met het stimuleren en ondersteunen van nieuw onderzoek op het terrein van anticonceptie en seksuele gezondheid.
- In 1998, 2003 en 2008 werden landelijke symposia voor beroepsbeoefenaren georganiseerd in Congrescentrum De Reehorst te Ede. Tijdens deze symposia werden nieuwe ontwikkelingen besproken en workshops gegeven waar praktische vaardigheden werden getraind en handvatten werden aangereikt om in de praktijk om te gaan met bijwerkingen bij gebruik van anticonceptiva, gezondheidsvoorlichting en opvoeding en het omgaan met seksuologische problemen.
  - Het streven is om in 2013/2014 een soortgelijk landelijk symposium te organiseren.
- In 2010 werd op initiatief van de Stichting Anticonceptie Nederland het 11de congres van de European Society of Contraception and Reproductive Health georganiseerd in Den Haag, waarbij een belangrijke stempel op het programma kon worden gedrukt. Zie www.escrh.eu.
- De publicatie van het boek “Anticonceptie op maat. Van puberteit tot overgang” door dr. R.J.C.M. Beerthuizen. Van dit Nederlandstalige voorlichtingsboek is in 2010 de vierde editie verschenen.
  - Het streven is om bij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van anticonceptie een nieuwe editie te laten verschijnen.
- De publicatie van het boek “Anticonceptie na de bevalling” door dr. R.C.J.M. Beerthuizen. Van dit Nederlandstalige voorlichtingsboek is in 2010 de eerste editie verschenen.
  - Het streven is om bij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van anticonceptie een nieuwe editie te laten verschijnen.
- Met financiële steun van Bayer Health Care kon in 2011 het online date & seksonderzoek (LOVE) met succes worden afgerond en gepubliceerd (homepage SAN).
  - Het streven is om in de komende jaren de resultaten van dit onderzoek als uitgangspunt te nemen voor een campagne onder jongeren ter bevordering van veilig seksueel gedrag.
- Er zijn goede contacten met RutgersWPF, RINO, CASA en KNOV.
  - Het streven is om deze contacten te verstevigen en uit te breiden.

Evaluatie resultaten

Deze vindt plaats (zie bijlage) door registratie van

- De aantallen bezoekers van de website
- Het aantal gestelde vragen
- Het aantal recepten voor de MAP
- Het aantal aangevraagde folders
- Het aantal aangevraagde folders per categorie aanvragers

Sterkte

De voorlichting op het gebied van anticonceptie door de SAN gebeurt in volstrekte objectiviteit en onafhankelijkheid van de farmaceutische industrie.

De kosten van de SAN kunnen beperkt worden door de belangeloze medewerking van bestuur en directie. De noodzakelijke financiering van o.a. website, cursusmaterialen, kantoorartikelen en logistieke ondersteuning wordt hoofdzakelijk verkregen uit projectgebonden multi-sponsoring, inschrijfgelden voor deelname aan symposia en cursussen, en advisering aan bedrijven.

Zwakte

Om de activiteiten te kunnen blijven voortzetten is een versterking van de zwakke vermogenspositie noodzakelijk. De vrijwillige donaties, die gevraagd worden bij het geven van individuele adviezen bedragen minder dan 100 euro op jaarbasis. Door een koppeling met het CIGD (Centraal Informatiepunt Goede Doelen www.cigd.nl) streven we ernaar het aandeel van donaties te vergroten.

Kansen

- Er is behoefte aan voorlichting met name in asielzoekerscentra. Samen met RutgersWPF en Pharos kunnen de mogelijkheden worden onderzocht.
- Een enquête op de website kan duidelijkheid geven over de vraag of de voorlichting op de website voldoet aan de verwachtingen.
- Dit zou ook kunnen gebeuren door middelbare scholen van verschillende niveaus te benaderen met de vraag om leerlingen op de website informatie te laten zoeken over anticonceptie en seksuele gezondheid.
- Een nieuwe "Vrij veilig campagne".

Bedreigingen

- Naast de financiën vormt de samenstelling van het Bestuur en de Directie qua leeftijd en geslacht een bedreiging. Er is behoefte aan verjonging en meer vrouwen.

Winterswijk, Januari 2013

dr.R.J.C.M.Beerthuizen

Directeur Stichting Anticonceptie Nederland